



ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

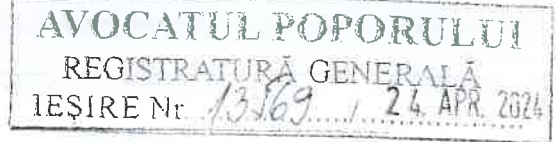


Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

D8935/2024

Domnului Constantin COCOREANU,
Primar

Primăria comunei Tudora,
localitatea Tudora, județul Botoșani



RECOMANDAREA

Nr. 19 din 24. APR. 2024

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în temeiul art. 16 alin. (1) și art. 15 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, ca urmare a aspectelor semnalate de mass-media referitoare la dispariția unui copil din localitatea Tudora, județul Botoșani, în data de 17 martie 2024.

În acest sens, pe site-ul de știri *Știri Botoșani*, în data de 18 martie 2024 a fost publicat articolul intitulat: „*... nu a fost găsit: Căutat de mai bine de 20 de ore cu elicopter, drone, șenilate și ATV-uri! (Video)*”, în care a fost prezentat pe larg acest caz, rezultând că, în ciuda desfășurării impresionante de forțe pentru căutarea copilului (născut la data de ...), dispărut în data de 17 martie 2024, din comuna Tudora, din județul Botoșani, copilul încă nu fusese găsit, deși trecuseră mai mult de 20 de ore de la semnalarea dispariției acestuia.

Pentru verificarea unor posibile încălcări ale normelor constituționale referitoare la *protecția copiilor și a tinerilor și a dreptului la viață și la integritate fizică și psihică*, statuate de art. 49 și art. 22 din Legea fundamentală, Biroul teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului a înaintat adrese către Inspectoratul de Poliție Județean (I.P.J.) Botoșani și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Botoșani.

Analiza răspunsurilor comunicate a condus la reținerea următoarelor **concluzii**:

1. Deși au fost angrenate forțe umane și materiale considerabile, copilul în vârstă de ... ani și ... luni a fost găsit după ample căutări, la aproximativ 24 de ore de la momentul semnalării dispariției, la o distanță apreciabilă față de locul din care a plecat (4,5

km.), vârsta copilului, zona în care a fost găsit și condițiile meteo din perioada dispariției constituind elemente care ar fi putut conduce la înregistrarea unei tragedii în acest caz;

2. După ce a fost găsit, copilul a fost supus unei serii de investigații și analize complexe a stării de sănătate în Secția Pediatrie a Spitalului Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani, constatându-se că este sănătos, iar, ulterior externării, Serviciul de Intervenție Specializată pentru Copil și Familie din cadrul DGASPC Botoșani a evaluat situația socio-familială a copilului în cadrul unei întrevederi la care au participat alături de copil și părinții acestuia, circumstanță în care părinții au fost consiliați cu privire la prevederile Secțiunii a 4 a - Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate din Legea 272/2004;

3. Părinții copilului se aflau în străinătate la muncă, în momentul semnalării dispariției acestuia, la plecarea din țară fiind lăsat în grija bunicilor materni;

4. Anterior părăsirii domiciliului, pentru a pleca la muncă în străinătate, părinții copilului nu au notificat, conform Legii nr.272/2004, Primăriei comunei Tudora, județul Botoșani -Serviciul de asistență socială, că intenționează să plece la muncă în străinătate pentru o perioadă de timp, și nici nu au solicitat instanței de tutelă să stabilească prin hotărâre delegarea autorității părintești către o altă persoană adultă, așa cum prevede legislația în vigoare, motivul invocat de părinți fiind acela că nu ar fi cunoscut aceste obligații, o posibilă cauză fiind aceea că autoritatea publică locală nu a informat comunitatea cu privire obligațiile ce le revin părinților în astfel de cazuri;

5. Există elemente care indică gestionarea necorespunzătoare de către Primăria comunei Tudora a situațiilor în care părinții pleacă la muncă în străinătate, întrucât acest caz reliefează faptul că la nivelul acestei unități administrativ-teritoriale nu sunt cunoscute dispozițiile legale ce trebuie respectate de către părinți, aspect ce ar putea fi remediat prin informarea părinților din comunitate asupra obligațiilor ce le revin, atunci când intenționează să plece la muncă în străinătate, dar și pentru conștientizarea acestora cu privire la riscurile asumate prin plecarea lor din țară.

Dispozițiile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, impun, pentru protecția copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate, respectarea obligațiilor prevăzute la art. 104-105, printre acestea regăsindu-se cele privind depunerea notificării la serviciul de asistență socială al autorității publice locale, cu minimum 40 de zile înainte de a părăsi țara, în care trebuie menționată persoana desemnată să asigure întreținerea copilului/copiilor pe perioada absenței părinților. De altfel, nerespectarea obligației stabilită de art. 104 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 - de a depune notificarea la serviciul de asistență socială al autorității publice locale, cu minimum 40 de zile înainte de a părăsi țara-, constituie contravenția prevăzută de art. 142 alin.

(1) lit. ș), faptă ce poate fi sancționată cu amenda stabilită la alin. (2), de la 500 - 1.000 lei, contravenție a cărei constatare este în sarcina persoanelor anume desemnate cu atribuții de control din cadrul Ministerului Muncii, indicate la art. 142 alin. (3) lit. e) din aceeași lege.

În aceste cazuri, instanța de tutelă este singura instituție care dispune, prin hotărâre, delegarea temporară a autorității părintești cu privire la persoana copilului, pe durata lipsei părinților, dar nu mai mult de un an.

Pentru respectarea dreptului la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor copiilor, prevăzut de art. 5 din Legea nr. 272/2004, statul trebuie să acționeze prin activitatea specifică realizată de instituțiile și de autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu, luând în considerare cu prioritate respectarea principiului interesului superior al copilului.

Astfel, potrivit art. 118 din Legea nr. 272/2004, în domeniul protecției copilului, serviciile publice de asistență socială organizate la nivelul comunelor au printre atribuții **monitorizarea și analizarea situației copiilor din unitatea administrativ-teritorială**, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, având **obligația de a efectua vizite la familiile care au în îngrijire copii cu părinți plecați la muncă în străinătate** (art. 118, alin. (1) lit. g) din Legea nr. 272/2004 și art.8 alin. (7) lit. g) din Regulamentul cadru de organizare și funcționare al compartimentului de asistență socială organizat la nivelul comunelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului României nr. 797/2017).

De asemenea, Procedura din 2015 de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și serviciile de care aceștia pot beneficia, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 691/2015, obligă autoritatea publică locală la o serie de îndatoriri, una dintre acestea constituind-o cea prevăzută de art. 2 alin. (4): *„În situația în care constată că nu există persoana desemnată potrivit prevederilor art. 104 alin. (2) și (3) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, serviciul public de asistență socială are obligația de a informa în scris persoana în îngrijirea căreia se află copilul cu privire la prevederile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”*

Așadar, **delegarea exercitării drepturilor părintești pentru perioada în care părinții se află la muncă în străinătate poate fi făcută numai prin hotărâre judecătorească, cu respectarea procedurii speciale prevăzută de art. 104 -105 din Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere argumentele prezentate, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (2), art. 16, art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată:

Pentru realizarea scopului constituțional și legal privind apărarea și protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile cu autoritățile publice. Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

I. Primarul comunei Tudora, județul Botoșani, în exercitarea atribuțiilor conferite de lege, pentru prevenirea repetării unor situații asemănătoare pe raza teritorială a UAT Tudora, în scopul respectării cu prioritate a interesului superior al copilului, ar trebui să procedeze la:

1. inițierea unei campanii de informare a părinților care domiciliază în raza teritorială a acestei unități administrative, în conformitate cu art. 106 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru:

- a) conștientizarea asupra riscurilor asumate prin plecarea la muncă în străinătate;
- b) informarea părinților cu privire la obligațiile ce le revin atunci când intenționează să plece la muncă în străinătate, obligații prevăzute de art.104 și 105 din Legea nr. 272/2004.

2. dispunerea măsurilor necesare instruirii angajaților serviciului public de asistență socială organizat la nivelul comunei Tudora, în vederea cunoașterii și aplicării corespunzătoare a normelor referitoare la protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate, prevăzute de Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele stabilite prin Procedura de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și serviciile de care aceștia pot beneficia, prevăzută în Anexa 1 din Hotărârea Guvernului nr. 691/2015.

II. Primarul comunei Tudora, județul Botoșani, va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Suceava, în termen de 30 de zile, comunicând în scris un răspuns referitor la însușirea Recomandării.

AVOCATUL POPORULUI,


RENATE WEBER


București, aprilie 2024